

OTA113 (Türkçe)
Osmanlı Türkçesine Giriş I (Zorunlu - 5 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Güz 2025-2026

Ders Saatleri: Çarşamba, 14.00-16.50
Öğr. Gör. Ömer Uzunağaç
Eposta: ouzunagac@29mayis.edu.tr

Dersin Amacı ve Tanımı

Bu dersin amacı, öğrenciyi Osmanlı Türkçesi ile yazılmış kaynak metinleri yetkin bir şekilde okuyup anlayabilecek düzeye getirmektir. Bunun yanı sıra, Osmanlı dönemi terminolojisi ve kavramsal çerçevesini günümüz diline doğru ve tutarlı bir biçimde aktarabilme yetkinliğini kazandırmak da dersin temel hedefleri arasındadır.

Bu derste, Osmanlı döneminde kullanılan alfabe tanıtılarak Osmanlı Türkçesinin gramer özellikleri, cümle kuruluşları ile Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arapça ve Farsça dil ve gramer konuları üzerinde durulmaktadır. Derste, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün birinci sınıflarına özgü olarak seçilen metinler okunmakta ve öğrenilen dilbilgisi kuralları metinler üzerinde uygulanmaktadır.

Dersin Öğrenme Çıktıları

Çıktılar

- Çıktı 1: Öğrenciler, Arap alfabesini öğrenir ve yazar.
- Çıktı 2: Öğrenciler, Türkçe kelimelerin imlasını bilir ve yazar.
- Çıktı 3: Öğrenciler, transkripsiyon alfabesini öğrenir ve Türkçe, Arapça ve Farsça kelimeleri transkripsiyon alfabesi ile yazar.
- Çıktı 4: Öğrenciler, Türkçe, Arapça ve Farsça kelimeleri ayırt eder.
- Çıktı 5: Öğrenciler, Osmanlı Türkçesinin dil özellikleri hakkında bilgi sahibi olur.
- Çıktı 6: Öğrenciler, Osmanlı Türkçesinin gramer özelliklerini bilir.
- Çıktı 7: Öğrenciler, matbu Osmanlıca metinleri okur.
- Çıktı 8: Öğrenciler, Osmanlıca sözlük kullanır.

Dersin Ölçme-Değerlendirmesi ve Gereklilikleri

- A. Ara Sınav (40 puan): (%40)
- C. Final Sınavı (60 puan): (%60)

Harf Notu Değerlendirmesi **100** Puan Üzerindedir.

Ders Politikaları

İntihal:

Bir kişinin ödevlerinde ve ders için hazırlanan herhangi bir çalışmasında başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanması intihaldir. İntihal bir tür sahtekârlık ve hırsızlıktır.

Alıntı ifadeler ve fikirler için kaynak göstermemek ya da ödünç alınan ifadeleri tırnak içinde yazmamak ve kaynak göstermemek intihal sayılır. İntihal bilinçli olarak veya kaza eseri oluşabilir. Öğrenciler teslim ettikleri yazı ve sunumlarında intihal yapmadıklarını beyan eder. Aksi durumlar ortaya çıktığı takdir, öğrenci dersten kalacak ve Üniversite tarafından bu konuda disiplin soruşturması yapılacaktır.

Bu kapsamda, dersin herhangi bir gerekliliğinde yapay zekâ uygulamaları da intihal kapsamında değerlendirilecektir. Makalelerin ya da kitapların çevrimiçi ortamda bulunabilecek özet, yorum; ya da çeşitli uygulamalar vasıtasıyla oluşturulacak özetlerini kullanmak intihal kapsamında değerlendirilir.

Derse Katılım ve Yoklama:

Ders katılım zorunludur. Teorik derslerin en az %70'ine uygulamaların en az %80'ine devam etmeyen öğrenci o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez. Ders katılımı, derse gelip gitmeyi değil, ders boyunca sınıfta kalmayı gerektirir. Sınıf yoklaması dersin sonunda alınır.

Aşağıda belirtilen okuma listesindeki kitap-makale ve kitap bölümlerini üniversite kütüphanesinden erişmek mümkündür. Dönem başında okumalar öğrencilerle dijital ortamda paylaşılır. Bu dosyalarda eksik olması, okumanın iptal olduğu manasına gelmez. Bu izlencede bulunan tüm materyale, öğrencinin ulaşması, ulaşamadığı takdirde dersin haftası geçmeden öğretim üyesine bildirmesi gerekmektedir.

Ders için gerekli iletişim ve haftalık kaynaklar dersin Teams grubu üzerinden paylaşılacaktır.
Gruba kaydolmak için Öğretim Üyesine bilgi veriniz.

Hafta 1: Osmanlı Türkçesi Alfabesinin öğrenilmesi. Bitişen ve bitişmeyen harflerin kullanımı ve okunması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.
Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 2: Osmanlı Türkçesi harflerin kelime içinde (başta, ortada, sonda) yazılışı. Harflerin kullanımı ile ilgili örnek kelimeler verilmesi.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.
Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 3: Harf grupları, sesli harf ve med (uzun ünlü) harflerinin okunuşu.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.
Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004..

Hafta 4: Türkçe ünlülerin Osmanlı Türkçesi ile yazılışı ve okunuşu (a-e/o-ö-u-ü/u-i).

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.
Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 5: Arapça ve Farsça kelimelerde ünlülerin yazılışı. Şedde, ayın ve hemzenin kullanılışı.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.
Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 6: Harf-i tarif, Kameri ve Şemsi harfler. Konu ile ilgili Osmanlı Türkçesi kelime ve basit metinler okuma.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.
Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.
Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

¹ Eserleri verilen sırada okumanız tavsiye edilir.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 7: Arapça ve Farsça sayı, gün ve aylar. Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004..

Hafta 8: Arasınava Haftası

Hafta 9: Türkçe eklerin yazılışı (çekim ve iyelik ekleri). Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 10: Türkçe Zamir ve sıfatlar. Konuyu pekiştirmek için Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 11: Türkçe Zarf ve Edatlar. Konuyu pekiştirmek için Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 12: Fillere getirilen ekler. Konuyu pekiştirmek için Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 13: Türkçe yapım ekleri. Konuyu pekiştirmek için Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 14: Arapça temel bilgilere giriş (Arapça sahih ve illetli harfler, elif ve hemzenin yazılışı). Konuyu pekiştirmek için metin okuma.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 15: Farsça temel bilgilere giriş (isimler). Konuyu pekiştirmek için Osmanlı Türkçesi metin okuma çalışması.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Grameri-I, Eskişehir 2012.

Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I, İstanbul 2006.

Yılmaz Kurt, Osmanlıca Dersleri I, Ankara 1999.

Fahameddin Başar - Mahmut Ak, Osmanlı Türkçesi, İstanbul 2004.

Hafta 16: Final Sınavı